

Emniyet Bülten No: 2021-05
Bülten Revizyon No: 00
Tarih: 20-08-2021
Sayfa: 1 / 3

Uçuş Operasyon Emniyet Bülteni

Konu:	Hava Aracı Kazası
Kapsam:	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri, Hava Taksi ve Genel Havacılık İşletmeleri
Referans:	Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Başkanlığı'nın 14.07.2021 tarihli Nihai Raporu
Açıklamalar:	Uçuş Operasyon Direktifi ve Emniyet Bülteni Talimatı (SHT-OPS UOD/EB)'nin 6 ncı fıkrası kapsamında, bahse konu ciddi olay veya kaza ile ilgili tespit edilen tavsiyeler göz önünde bulundurularak yaşanan ve yaşanması muhtemel operasyonel konulardaki emniyet risklerini azaltmaya yardımcı olmak amacıyla yayımlanmıştır.
1. Hava Aracı Kazası İle İlgili Bilgiler	07.01.2020 tarihinde, Boeing 737-800 tipi yolcu uçağının, Birleşik Arap Emirlikleri -İstanbul uçuşu sonrası saat 06:12 UTC de Sabiha GÖKÇEN Havalimanına inişi esnasında pistten çıkması ile sonuçlanan hasarlı hava aracı ciddi olayı meydana gelmiş ve ciddi olayda ölen veya yaralanan olmamıştır.
2. Olay geçmişi	Özel bir Havayolu işletmesindeki Boeing 737-800 tipi yolcu uçağı, 07.01.2020 tarihinde Birleşik Arap Emirlikleri -İstanbul uçuş rotasında sorunsuz uçuşa başlamış olup, iniş aşamasına kadar hava aracında bir problemin olmadığı tespit edilmiştir. Sabiha Gökçen Havalimanı kule ile temas sonrası, iniş aşamasının başladığı, inişteki başka bir hava aracının meteorolojik olumsuzluktan dolayı pas geçmesi ile pilotların temkinli yaklaşma yaptığı ve pas geçme ihtimaline karşı hazırlıklı oldukları, normal iniş prosedürlerini uyguladıkları, fakat iniş anında yere sert temas etmeleri neticesinde hava aracının zıplayarak burun tekeri ve sağ ana iniş takımı üzerine sert vurduğu ve hava aracının pist merkez hattı solundan toprak zemine çıktığı tespit edilmiştir.
3. Bulgular	<ul style="list-style-type: none">- Pilotların mevcut usullere uygun olarak lisanslandırılmış olduğu,- Pilotların sağlık kontrolünün zamanında yapıldığı, geçerli kurallara uygun olarak sağlık sertifikasına sahip oldukları,- Pilotların ciddi olay sonrası yapılan kontrollerde alkolsüz oldukları,- Pilotların uçuş ve görev sürelerinin mevcut kurallara uygun olarak tanzim edildiği,

Tavsiye niteliğinde bilgilerin uygulama zorunluluğu bulunmamaktadır.

Sivil Havacılık Emniyet Bülteni; önemli emniyet bilgilerini aktarmak amacıyla kullanılır ve tavsiye niteliğinde bilgiler içerir. Ülkemizdeki havacılık endüstrisinin mümkün olan en emniyetli seviyede hizmet sunma çabalarına yardımcı olmak amacıyla hazırlanır. Burada yer alan bilgiler kritiktir ve zamanında uygun birime ulaştırılmalıdır. Yeni bilgilerin mevcut olması halinde revize edilebilir.

Uçuş Operasyon Emniyet Bülteni

Emniyet Bülten No: 2021-05
Bülten Revizyon No: 00
Tarih: 20-08-2021
Sayfa: 2 / 3

Uçuş Operasyon Emniyet Bülteni

- Hava aracının belirlenmiş usullere uygun olarak tescilinin yapıldığı, geçerli tescil sertifikasının ve uçuşa elverişlilik sertifikasının olduğu,
- Hava aracı bakımlarının zamanında yapıldığı, AD ve SB listelerinin uygulanarak kapatılmış olduğu,
- Ciddi olay alanında yapılan incelemelerde yangın emaresi olmadığı, ayrıca 3. şahıslara ait herhangi bir hasarın bulunmadığı,
- Kaptan pilotun yan rüzgâr iniş usullerini doğru olarak uygulayamadığı,
- Uygun olmayan kumanda kullanımı neticesinde iki kez SINK RATE ikazı alındığı,
- İnişin 2.605 G kuvvetinde hard landing şeklinde olduğu,
- Rüzgâr içerisinde kanatçık, aksi rudder kumandası yerine tam tersi uygulama yapıldığı,
- Hava aracını pist orta hattına getirmek için tek taraflı frenleme yapılmadığı,
- Hava aracının pist dışına hareket etmesinin tamamen kaptan pilotun sol rudder kumandası neticesinde gerçekleştiği,
- İkinci pilotun bu hadiseler yaşanırken hiçbir müdahalesinin olmadığı tespit edilmiştir.
- Ayrıca hava aracının kurtarılması ve pistin yeniden uçuşa açılabilmesi için yirmi bir saat süre geçmiş olup bu sürenin uzun olduğu kanaati oluşmuştur.

4. Muhtemel Neden

07.01.2020 tarihinde, Boeing 737-800 tipi yolcu hava aracının, Birleşik Arap Emirlikleri-İstanbul uçuşunda, saat 06:12 UTC de Sabiha Gökçen Havalimanı'na inişi esnasında pistten çıkması ile sonuçlanan ciddi olayın muhtemel nedeninin;

Kaptan pilotun yan rüzgâr iniş tekniğini hatalı uygulaması, piste sert iniş yapması ve takiben yanlış yönde rudder ve kanatçık kumandası kullanarak hava aracının pistten çıkmasına sebep olması ve ikinci pilotun ise olanlara müdahalede geç kalması neticesinde insan faktörü olarak değerlendirmektedir. Ayrıca iniş öncesinde ki başka bir trafiğin kuleye son yaklaşımda rüzgâr kırılması (windshear) rapor etmesi ve yan rüzgâr değerlerinde sık sık istikamet ve şiddet değişiklikleri olması da yan faktör olarak değerlendirilmektedir.

Tavsiye niteliğinde bilgilerin uygulama zorunluluğu bulunmamaktadır.

Sivil Havacılık Emniyet Bülteni; önemli emniyet bilgilerini aktarmak amacıyla kullanılır ve tavsiye niteliğinde bilgiler içerir. Ülkemizdeki havacılık endüstrisinin mümkün olan en emniyetli seviyede hizmet sunma çabalarına yardımcı olmak amacıyla hazırlanır. Burada yer alan bilgiler kritiktir ve zamanında uygun birime ulaştırılmalıdır. Yeni bilgilerin mevcut olması halinde revize edilebilir.

Uçuş Operasyon Emniyet Bülteni

Emniyet Bülten No: 2021-05
Bülten Revizyon No: 00
Tarih: 20-08-2021
Sayfa: 3 / 3

Uçuş Operasyon Emniyet Bülteni

Tavsiyeler;

1. Yan rüzgâr iniş tekniklerinin proaktif olarak izlenmesi konusundaki eksiklerin tespit edilerek gerekli tedbirlerin alınması,
2. Yapılan analizler sonucunda elde edilen veriler ve bu veriler sonucunda ortaya çıkan eğilimler için bir geri bildirim süreci oluşturulması,
3. Dikey ivmelenme verilerinin değerlendirilmesi için yöntem geliştirilmesi, inişlerin dikey ivmelenme değerlerinin ölçülerek toplu olarak değerlendirilmesi ve mevsimsel eğilimler için yapılan çalışmalarda sert inişlerde proaktif bir risk yönetimi oluşturulmasının sağlanması,
4. Bireysel eğilimleri izleme sürecinin geliştirilmesi ve tüm uçuşların verilerinin daha anlaşılır bir şekilde değerlendirilmesi konusunda farkındalık yaratılarak, hard landing ve buna bağlı yaşanabilecek diğer olayların önlenmesine yardımcı olunması,
5. Kaptanların hataları sonucunda ikinci pilotların reaksiyonlarının nasıl olması gerektiği konularının belirlenerek, simülasyon eğitimlerine dahil edilmesi hususunun değerlendirilmesi,
6. İşletme tarafından belirlenecek bir toplam uçuş saatine ulaşana kadar olan süreçte, tecrübesiz pilotları yakından takip edebilecek bir yöntem geliştirilmesi,

tavsiye edilmektedir.

Ekler:

-

İletişim:

Uçuş Operasyon Müdürlüğü uodops@shgm.gov.tr e-posta adresi veya web sitemiz "SHGM'ye sor" uygulaması üzerinden bilgi alabilirsiniz.

Tavsiye niteliğinde bilgilerin uygulama zorunluluğu bulunmamaktadır.

Sivil Havacılık Emniyet Bülteni; önemli emniyet bilgilerini aktarmak amacıyla kullanılır ve tavsiye niteliğinde bilgiler içerir. Ülkemizdeki havacılık endüstrisinin mümkün olan en emniyetli seviyede hizmet sunma çabalarına yardımcı olmak amacıyla hazırlanır. Burada yer alan bilgiler kritiktir ve zamanında uygun birime ulaştırılmalıdır. Yeni bilgilerin mevcut olması halinde revize edilebilir.

Uçuş Operasyon Emniyet Bülteni